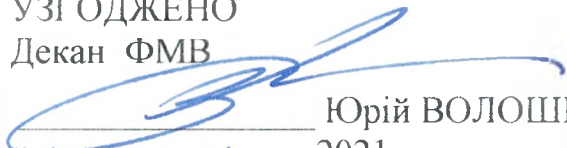

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

УЗГОДЖЕНО
Декан ФМВ

Юрій ВОЛОШИН
«10» 01 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЄ
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН
«10» 01 2021 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА
науково-дослідної практики
у сфері міжнародних економічних відносин

Освітньо-професійна програма: «Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання	Курс	Семестр.	Усього (год. / кредитів ECTS)	Самостійна робота (годин)	Форма семестрового контролю
Денна	1	2	135/4,5	135	Диф. залік 2 с.
Заочна					

Індекс: РМ - 17 - 292 - 1/ 21- 2.2.1.1
НМ -17 - 292 - 1/ 21- 2.2.1.1

СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022

	Система менеджменту якості. Програма науково-дослідної практики у сфері міжнародних економічних відносин	Шифр документа	СМЯ НАУ ПТ 15.01.01 – 01-2022
		Стор. 2 із 11	

Програма науково-дослідної практики у сфері міжнародних економічних відносин розроблена на основі навчального плану № НМ - 17 - 292 - 1/21, затвердженого «28» серпня 2021 р., робочого навчального плану № РМ - 17 - 292 - 1/21, затвердженого «28» серпня 2021 р. підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини».

Програму розробила:

доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Галина БАЛАБАНОВА

Гарант ОПП «Міжнародні економічні відносини» Анатолій РУМЯНЦЕВ

Програму практики обговорено та схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, протокол № 18 від «21» грудня 2021 р.

Завідувач кафедри Леся ПОБОЧЕНКО

Програму практики обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № 1 від «10» 01 2021 р.

Голова НМРР Катерина СИДОРЕНКО

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник 2

	Система менеджменту якості. Програма науково-дослідної практики у сфері міжнародних економічних відносин	Шифр документа	СМЯНАУ ПП 15.01.01 – 01-2022
		Стор. 3 із 11	

ЗМІСТ

	Стор.
1. Відомості про спеціальність та про освітньо-професійну програму...	4
2. Відомості про бази практики	4
3. Цілі практики.....	4
4. Мета практики.....	5
5. Загальні компетентності.	5
6. Фахові компетенції.	5
7. Організація проведення практики.....	6
8. Тематичний план проходження практики.	6
9. Підсумки проходження практики.	7
10. Інформаційні джерела.....	8
11. Форма оцінювання проходження практики згідно Положення про PCO.....	9

	Система менеджменту якості. Програма	Шифр документа	СМЯНАУ ПП 15.01.01 – 01-2022
	науково-дослідної практики у сфері міжнародних економічних відносин	Стор. 4 із 11	

1. Відомості про спеціальність та про освітньо-професійну програму

Науково-дослідна практика у сфері міжнародних економічних відносин проводиться для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» на першому курсі. Практика проводиться наприкінці першого року навчання. Тривалість практики – 3 тижні (135 годин).

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини» є однією з основних спеціальностей, що готує фахівців для професійної економічної діяльності на міжнародному рівні. В сучасному світі в умовах масштабної транснаціоналізації та глобалізації, присутність на вітчизняному ринку зарубіжних компаній та представництв стає все більш широкою.

Метою освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» є підготовка фахівців з міжнародних економічних відносин, які володіють сучасною методологією аналізу світогосподарських стосунків, навиками вираженого використання економічних законів, закономірностей та розв'язання суперечностей притаманних міжнародній економічній взаємодії партнерів, науково обґрунтовувати пропозиції щодо оптимізації механізмів функціонування міжнародних економічних відносин на національному, георегіональному та інтернаціональному рівнях з врахуванням прикладної галузевої специфіки їх дії.

Зазначені цілі ОПП включають зобов'язкове врахування положень, що характеризують головну місію та основні напрями стратегії підготовки висококваліфікованих фахівців НАУ у сучасній авіаційній галузі.

2. Відомості про бази практики

Науково-дослідна практика проводиться на кафедрі міжнародних економічних відносин і бізнесу, у науково-дослідних інститутах, на промислових підприємствах, зокрема, авіаційних, бюджетних установах та організаціях, які проводять науково-дослідні роботи чи здійснюють розробки та мають наукові здобутки у сфері наукової проблематики робіт здобувачів вищої освіти та при наявності відповідних договорів між установами.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно з дозволу навчального закладу обирати для себе місце проходження науково-дослідної практики і пропонувати його для використання, якщо для збору необхідного матеріалу з обраного наукового напрямку досліджень магістра зазначена база практики безпосередньо слугуватиме об'єктом дослідження.

Для здобувачів вищої освіти – громадян зарубіжних країн бази практики можуть бути розташовані на території інших країн або в межах України. Таким особам у встановленому порядку видається програма та індивідуальне завдання. Після закінчення переддипломної практики вони надають звіт у встановленому порядку.

З базами науково-дослідної практики заздалегідь укладаються договори на її проведення, в яких зазначається тривалість практики, зобов'язання та відповідальність сторін.

3. Цілі практики

Під час проходження практики практикант має досягнути наступних цілей:

ЗНАТИ:

- принципи аналізу та систематизації зібраного матеріалу;
- методи організації та проведення науково-дослідної роботи у галузі МЕНБ;
- способи обробки даних та їх інтерпретації;

	<p align="center">Система менеджменту якості. Програма науково-дослідної практики у сфері міжнародних економічних відносин</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01 – 01-2022
		Стор. 5 із 11	

- методики проведення наукових досліджень у галузі МЕЕ;

ВМІТИ:

- обґрунтувати актуальність обраного напрямку дослідження,
- адекватно підбирати засоби та методи для вирішення поставлених завдань у науковому дослідженні;
- робити обґрунтовані висновки за результатами проведених досліджень та оформляти їх у вигляді наукових доповідей та публікацій;
- реферувати та рецензувати наукові публікації.

4. Мета практики

Науково-дослідна практика (далі – НДП) здобувачів вищої освіти націлена на забезпечення взаємозв'язку між теоретичними знаннями, отриманими при засвоєнні освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» та практичною діяльністю щодо застосування цих знань у ході науково-дослідної роботи.

Метсю науково-дослідної практики є оволодіння здобувачами вищої освіти основними прийомами ведення науково-дослідної роботи і формування у них професійного світогляду в цій галузі, відповідно до магістерської програми «Міжнародні економічні відносини».

Науково-дослідна практика проводиться з метою збирання, аналізу та узагальнення наукового матеріалу, розробки оригінальних наукових пропозицій та наукових ідей для підготовки кваліфікаційної магістерської роботи, отримання навичок самостійної науково-дослідної роботи, практичної участі у науково-дослідній роботі колективів дослідників.

5. Загальні компетенції

У результаті проходження науково-дослідної практики здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими загальними компетенціями (далі ЗК):

ЗК 1. Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використовуючи інноваційні підходи та технології, програмне забезпечення з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів МЕЕ.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, продукувати гіпотези, визначати наукові проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.

ЗК 8. Здатність аналізувати сучасні соціально-економічні процеси в глобальному середовищі

6. Фахові компетенції

У результаті проходження науково-дослідної практики здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими фаховими компетенціями (далі ФК):

ФК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

ФК 3. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

ФК 6. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини

ФК 9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації

ФК 12. Здатність оцінювати ефективність національних економічних моделей країн за системою соціально-економічних критеріїв та позиціонувати їх у структурі міжнародної економічної системи.

7. Організація проведення практики

Робота здобувача вищої освіти з виконання програми практики контролюється науковим керівником. Здобувач повинен дотримуватися режиму роботи та правил внутрішнього розпорядку бази практики: прийнятих на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки та пройти обов'язковий інструктажів (вступний і на кожному конкретному місці праці).

Порушення графіку навчального процесу у зв'язку з проходженням практики здобувачем вищої освіти не припускається.

Обов'язки здобувачів вищої освіти, керівника практики від університету та від бази практики висвітлені у Розділі 4 Положення про організацію проходження практик здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету СМЯ НАУ П 03.01(20)-02-2021

Робота практиканта з виконання програми практики контролюється науковим керівником. Виконання кожного розділу практики завіряється підписом керівників практики. По закінченні практики науковий керівник готує відгук про виконання програми практики.

8. Тематичний план проходження практики

Науково-дослідна практика здобувачів вищої освіти проводиться згідно з навчальним планом для здобувачів вищої освіти денної форми навчання спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини». Протягом проходження науково-дослідної практики та виконання основних завдань програми практики, кожен здобувач вищої освіти повинен отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у випускній кваліфікаційній роботі магістра.

Перелік тем кваліфікаційної роботи магістрів розробляються і затверджуються на засіданні кафедри та доводиться до відома здобувачів вищої освіти до початку практики.

Для досягнення поставленої мети практики та розв'язанню її завдань здобувачі вищої освіти мають здійснити такі заходи:

- скласти індивідуальний графік проходження науково-дослідної практики;
- вивчити нормативні документи, що регулюють питання науково-дослідної діяльності в Україні щодо обраного напрямку дослідження;
- ознайомитись з вітчизняною та іноземною науковою літературою та іншими джерелами та скласти бібліографічний список літератури за обраним напрямом дослідження
- зробити огляд нормативної документації та друкованих джерел, вивчити та осмислити статистичні дані з обраного напрямку магістерської роботи;
- підготувати тези для виступу на науковій конференції за обраним напрямом;
- підготувати наукову статтю за обраним напрямом досліджень з дотриманням вимог ДАК Міністерства освіти і науки України (самостійно або у співавторстві з науковим керівником);
- підготувати рецензію на наукову статтю з обраної проблеми досліджень,

	Система менеджменту якості. Програма	Шифр документа	СМЯНАУ ПП 15.01.01 – 01-2022
	науково-дослідної практики у сфері міжнародних економічних відносин	Стор. 7 із 11	

- підготувати на основі опрацювання нормативної бази та виявлених недоліків їх практичного застосування рекомендації до відповідних органів влади і управління з метою підвищення ефективності вирішення нагрітих проблем;
- виконати індивідуальне завдання.

9. Підсумки проходження практики

У результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання (далі – ПРН)

ПРН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій

ПРН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН 6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

ПРН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

ПРН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

ПРН 14. Застосовувати набуті знання щодо фактів, методів, правил і принципів функціонування МЕН у конкретних практичних ситуаціях, презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

ПРН 15. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення

ПРН 20. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні та дипломатичні методи їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси.

ПРН 24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН 25. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

10. Інформаційні джерела

1. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». № 1977- XII від 13 грудня 1991 року із змінами та доповненнями.
2. Голюков В. А., Козьмініх М. А., Онищенко О. А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Одеса, 2014. – 163 с.
3. Костюкевич В. М., Коннова М. В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця, 2017. – 172 с.
4. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Вінниця, 2014. 180 с.
5. Радіонова І. Ф. Методологія наукових досліджень: прикладний аспект: навч. посіб. Київ. КНЕУ. 2010. – 106 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. 3.3.3. knigi.tr200 ru/f.php?f...p=0
3. Діловодство [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.dilovyy.org.ua>.
4. Радник [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://radnuk.info>.
5. Вища атестаційна комісія України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://vak.org.ua>. 3.3.5. alleng.ru/edu/philos3.htm
6. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. 3.3.6. monsimglacres.at ua/load/12
7. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НІБ України]. - Електронні дані (803438 записів). - Київ: Нац. парлам. б-ка України, 20022015. - Режим доступу: <http://catalogue.nlu.org.ua/>.
8. Український інститут інтелектуальної власності [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. - Електронні дані. - Київ: УІВ, 2017. - Режим доступу: <http://www.uipv.org>.
9. Офіційний інтернет-сайт Держкомстату України - www.ukrstat.gov.

11. Форма оцінювання проходження практики згідно Положення про РСО

Оцінювання здійснюється згідно Положення про рейтингову систему оцінювання знань та практичних навичок, здобутих здобувачами під час проходження переддипломної практики.

Оцінювання видів практичних завдань

№ з/п	Назва етапу практики	Мах кількість балів
1	Ознайомлення з програмою практики, складання та узгодження з керівником плану-графіку проходження практики, отримання індивідуального завдання	5
2	Інструктаж з охорони праці та техніки безпеки (загальний та на робочому місці)	5
3	Вивчення структури бази практики, її функціональних підрозділів діяльності та завдань, нормативно-правової основи.	15
4	Виконання індивідуального завдання	40
5	Оформлення та подання звітної документації на кафедру	15
6	Захист звіту звітної документації	20
Усього		100

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Лобогенко І.М.	01.11.2022р.	<i>[Signature]</i>	докум. є актуал.
2.	Лобогенко І.М.	30.08.2023(№3)	<i>[Signature]</i>	докум. є актуал.

(Ф 03.02 -- 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03 02 -- 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				